

כ"ד אייר, תשפ"ה
21 במאי, 2025

לכבוד
ח"כ אבי דיכטר
שר החקלאות וביטחון המזון

**הנדון: פנייה דחופה לביטול הנוהל החדש של משרד החקלאות,
בנוגע לפיזור רעלים קטלניים לחיות בר, בשטחים פתוחים**

נדהמנו לגלות כי מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות פירסם בימים האחרונים נוהל המאפשר לראשונה לוטרינרים רשתיים לפזר בשטחים פתוחים רעלים קטלניים מסוג PPAP ואחרים כדי להתמודד עם מכת הכלבים המשוטטים, בין השאר בעוטף עזה ובגבול הצפון.

אנו קוראים לך למשוך ולבטל את הנוהל ולשלוח הבהרה האוסרת את פיזור הרעלים בדחופות.

אין ספק שבעיית הכלבים המשוטטים הינה בעיה חמורה, המסוכנת לבני אדם ולחיות הבר, אולם פיזור רעלים איננו הפתרון הנכון, והוא טומן בחובו סכנות משמעותיות אחרות.

ישנו חשש ממשי, שאם רעלים קטלניים אלה יפוזרו בשטחים פתוחים, הם יפגעו בנושות בחיות הבר, כולל במינים נדירים ובסכנת הכחדה ובהם צבוע, גרית ואחרים.

רעלים אלה עלולים להוות גם סכנה לבריאותם של בני האדם.

נוהל זה מתפרסם על אף שגורמים מקצועיים, ובהם רשות הטבע והגנים, הביעו את עמדתם הנחרצת, כי שימוש בפיזור רעלים בשטחים פתוחים, בצורה שאיננה סלקטיבית, איננו אפקטיבי בטיפול בבעיית הכלבים המשוטטים, ועלול לפגוע בצורה קשה בחיות בר.

למרות ההערות הרבות שהוגשו למשרד החקלאות על טיטוט הנוהל שפורסמה בחודש פברואר, כולל על ידי החברה להגנת הטבע, לא התקיים דיון ציבורי בנושא וההערות לא הוטמעו בנוהל.

פרסום נהל זה בא לאחר שנה קשה ביותר של הרעלות חקלאיות נוראיות של חיות בר בשטחים פתוחים, כולל ההרעלה המזעזעת שגרמה למותן של 1,100 דיות שחורות בנגב הצפוני בחודש פברואר 2025.

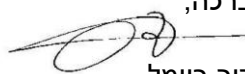
לעיתים תכופות מדי מתגלים ברחבי הארץ מקרים קשים של שימוש ברעלים קטלניים המותרים לשימוש על ידי משרד החקלאות ופוגעים בחיות בר. ההרעלות הן הגורם המרכזי להיעלמות העופות הדורסים משמי ישראל, ובראשן הנשר המקראי שנמצא בסכנת הכחדה חמורה. בשנתיים האחרונות התגלו מספר אירועי הרעלה של נשרים שהובילו להיעלמות של מעל 10% מאוכלוסיית הנשרים בישראל.

ה"סייגים" הניתנים בנוהל לשימוש ברעלים, כמו שימוש בהם רק כמוצא אחרון וחובת פיקוח על מקום פיזורם, אינם סייגים שניתנים לאכיפה ולפיקוח. ישנו חשש אמיתי כי אישור השימוש ברעלים השונים ופיזורם בשטח, כולל בסטריכנין, אחד הרעלים המסוכנים שיש, יוביל לפגיעה קשה עוד יותר בחיות הבר, בהרעלה ישירה או בהרעלה משנית.

אנו קוראים לך לבטל את השימוש בנוהל הזה, ולהבהיר את איסור פיזור הרעלים בשטחים הפתוחים.

יש לחזור ולבחון כלים אפקטיביים, סלקטיביים, המאפשרים התמודדות יעילה עם מכת הכלבים המשוטטים.

אנו נשמח לקחת חלק בחשיבה ובבחינת כלים אלה.

בברכה,

דרור בוימל
סמנכ"ל שמירת טבע
החברה להגנת הטבע (ע"ר)

העתקים:

עידית סילמן השרה להגנת הסביבה
ח"כ יסמין פרידמן, יו"ר השדולה לרווחת בעלי החיים
רמי רוזן, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה
רעיה שורקי, מנכ"לית רשות הטבע והגנים
אורן לביא, מנכ"ל משרד החקלאות
טל גלבוע, יועצת רוח"מ לענייני בעלי חיים
רני עמיר, סמנכ"ל בכיר למשאבי טבע, תכנון וחוסן אקלימי, המשרד להגנת הסביבה
תמר רביב, ראש אגף מגוון ביולוגי ושטחים פתוחים, המשרד להגנת הסביבה
גלי דוידסון, ראש אגף הגנה על בעלי חיים, המשרד להגנת הסביבה
פרופ' דרור הבלנה, מדען ראשי רשות הטבע והגנים
ד"ר תומר נסימאן וטרינר רשות הטבע והגנים
ד"ר אבי צרפתי, יו"ר איגוד הווטרינרים הרשתיים
דן אלון, מנכ"ל החברה להגנת הטבע, כאן